

[Ole Bjørn Kraft.]

repræsentation eller en tilfredsstillende Folkerepræsentation, men kastes hid og did paa modgaaende Strømningers tidt meget lunefulde Hav. Jeg ser ikke anden Vej ud af dette Dilemma end under en eller anden Form at knytte en Interesserepræsentation til vor Forfatning, maaske indledningsvis som en raadgivende Institution, indtil Udviklingen selv anviser den naturlige Form.

Den anden Aarsag til Klage over Folkestyret er den, at det i sin nuværende Form ikke har formaaet at skabe en Statsledelse med den fornødne Autoritet, Initiativ og Fasthed. Som allerede tidligere sagt, ændrer man jo ikke herpaa ved at gøre selve Grundlaget for Statsledelsen uretfærdigt. Man maa søge en anden Aarsag end den, at Statsmagten er udgaaet af en Repræsentation, der er, om end et mangelfuldt Udtryk for Folkets forskellige Synspunkter, saa dog et Udtryk derfor, i Stedet for at være et Udtryk for en enkelt Klasses dominerende Indflydelse. Aarsagen finder jeg bl. a. deri — jeg vil forudskikke, at disse Bemærkninger jo kun kan give Antydninger, trække enkelte Linier op —, at Regeringsmagten og Folkerepræsentationen i alt for høj Grad er blevet sammenblandet, at Folkerepræsentationen med andre Ord har tiltaget sig en altfor stor Magt.

Efter min Opfattelse er Folkerepræsentationen gaaet langt udenfor sin Beføjelse. Der er jo snart ikke Grænse for, hvad Rigsdagen skal beskæftige sig med. Man vil med andre Ord i denne Sal regere, men det er umuligt med en Forsamling af denne Størrelse og denne Sammensætning. Det har heller aldrig været Hensigten, og det er ikke Formaalet med en Folkerepræsentation. Folkerepræsentationens Opgave er at kontrollere, man skal reagere, men ikke regere. Der findes ingen anden Udvej ud af den Forvirring, Usikkerhed og Magtesløshed, som er blevet Følgen, end at Folkerepræsentationen paa ny afgiver noget af sin Magt for at lægge den i de Hænder, hvor den hører hjemme, i Regeringens.

Der er i denne min Opfattelse tilsyneladende en Overensstemmelse med de Synspunkter, som Retsstatspartiet ved forskellige Lejligheder har givet Udtryk for; men denne Overensstemmelse er ogsaa kun tilsyneladende. Retsstatspartiet ønsker nemlig, at Statsmagten skal indskrænke sin Virksomhed til det allermindst mulige. Det er ikke min Tro, at man kan gaa denne Vej et ret langt Stykke. Nogen Indskrænkning var maaske heldig, men man maa ikke tro,

at det moderne Erhvervssamfund af 1928 med dets udstrakte Arbejdsdeling og store Interessesmodsatninger lader sig styre som det enkle og jævne Samfund fra Midten af det forrige Aarhundrede. Men Folkerepræsentationen skal overlade Regeringen Ansvaret og Initiativet og Myndigheden, ikke mindst Myndigheden. Kun ved, at den indskrænker sin Opgave til det, som den magter, vil det være muligt for den at genvinde noget af den Tillid, som utvivlsomt er blevet sat over Styr. Det er nemlig bedre for Folket at blive styret godt end at have Rettigheder, der kun eksisterer paa Papiret.

Man maa ikke tro, at en saadan Tankegang vilde møde nogen nævneværdig Modstand ude i den almindelige Befolkning. Folket interesserer sig, og med Rette, uendelig lidt for talrige af de Stridigheder, som optager os herinde, og det har en levende og voksende Følelse af, at netop *dets* Interesser bliver tilsidesat under den nuværende Form, der tager sig saa godt ud, men som alt for ofte giver Folket Stene for Brød. Jeg kunde for mit Vedkommende meget vel tænke mig en Ordning, som indskrænkede Rigsdagens Virksomhed til at angive de store Retningslinier, men overlod deres Udførelse til Regeringen, naturligvis under Rigsdagens fulde Kontrol gennem dertil egnede Organer.

Den nuværende Form har i det mindste ikke vist sig i Besiddelse af saadanne Egenskaber, at man har Lov til at afvise den Kritik, som bliver rejst mod den, med en haanlig Bevægelse, uden at gøre noget virkelig Arbejde for at komme Manglerne til Livs. Den har ikke vist sig i Besiddelse af en virkelig Evne til at overtage Ledelsen i Nationen. Ledelsen i Nationen ligger ikke i denne Sal, men udenfor. Den nuværende Form har ikke vist sig at være i Besiddelse af nogen stor Autoritet, men har i mange Tilfælde været famlende og kraftesløs. Maalet for Arbejdet maa være at gengive Styret Initiativ, Mod og Styrke; thi det afgørende er ikke, om Styret er *ved* Folket, det afgørende er, om Styret er *for* Folket.

Det forelagte Forslag byder jo i disse Henseender lidet eller intet. Dets Svagheder i teknisk Henseende har mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, træffende gjort Rede for. Paa et enkelt Omraade rækker det en Lillefinger til Ønsket om en Reform af dette Tings Organisation. I sidste Samling havde jeg Lejlighed til at give Udtryk for Ønskeligheden af en Nedsættelse af Rigsdagsmændenes Antal, og det er derfor naturligt for